

ప జి ల్స్

శ్రీ చందూరి నాగేశ్వరరావు

స్వతహాగా వెంకట్రావుకి అట్టే ఆలోచించడం అంటే గిట్టదు. చాలావిషయాలు అతను కొలతబద్ధల లాటి తన సిద్ధాంతలతో అటో యిటో తేల్చేస్తూ వుంటాడు. అంచేత అన్ని డిక్షనరీలమధ్యకూచుని దారుణంగా ఆలోచిస్తున్న వెంకట్రావుని చూడగా నాకు ఆశ్చర్యం కలగడంలో వింతలేదు.

“ఏమిటి అట్టహాసం అంతా?” అని అడిగాను.

“‘లింక్స్’ లో తప్పులు రాకుండా వుండేందుకు ఎనిమిది ఎంట్రీలు పంపుతున్నాను. దీనికూడా ‘ఛాయిస్’ యివ్వాలంటే పదహారు పంపవలసివస్తుంది.”

తీక్షణంగాచూశాను, సుశిగుండావంటి ఆచద రాలవైపు.

“ప్రయిజ్ ఎంత?” అన్నాను.

“ఎంతలే! అయిదువేలు.”

పాపం! ఇంతే!!

“ఆ మొత్తం అంతా నీకే వస్తుందనా నీ నమ్మకం?” అని అడిగాను.

“నా ఒక్కడికీ కాకపోతే, యిద్దరికీ. పోనీ ముగ్గురికి అందాం. లేదా, నలుగురికి చూడు. నలుగురి కయినా ఒక్కొక్కరికి పన్నెండువందల యాభై వస్తుంది.”

నాకు పజిల్స్ అన్నా, థర్డ్ ఫోరంలో నా చేత గుంజీలు తీయించిన మాస్టరన్నా పరమద్వేషం. నా చెయ్యిచూసిన ప్రతి హస్తసాముద్రకునూ నాచేతిలో అదృష్టరేఖవుందనీ, సిరి ఏ నాడో ఉప్పెనలా వచ్చి పడుతుందనీ, యుద్ధసమయాలలో ప్రాంటియర్స్ కాపాడేటంత జాగ్రత్తగా వుండవలసిందనీ వాదిస్తూ వుండేవాడు. ఇప్పుడూ హస్తసాముద్రకులు అలాగే అంటారు. కాని మర్యాదగా ఒతికేందుకు పెద్దమనిషి

తరహాకంటే కొంత కృత్రిమం ముఖ్యవసరమని తెలియని ఆరోజుల్లో వాళ్లడంభాలలో కొద్దిపాటి నిజమైనా వుండకపోతుందా అనుకొనేవాణ్ణి. ప్రప్రథమంలో పజిల్స్ ముఖ్యంగా క్రాస్ వర్డ్స్ ఫజిల్స్-అంటే నాకు వుండేవెరి వ్యామోహం కొత్తగా కాపరానికి వచ్చిన భార్యమీదకూడా ఏభర్తకీ వుండదు. సుమారు నాలుగైదువందల రూపాయలు ఖక్తు పజిల్స్ కిగాను తగలేశాను; వ్రాతకి ఎంతమాత్రం అనుకూలంకాని ఒక ఫవుంటెన్ పెన్ బహుమతిగా పొందగలిగాను.

చూస్తూ చూస్తూ వుండగా వెంకట్రావు-నాకు కావలసినవాడూ, యిబ్బంది పడుతున్నప్పడల్లా సహాయంచేసే సహృదయుడూ-గోతిలోపడిపోవడం నాకు ఈషణ్మాత్రమూ మనస్కరించలేదు. పజిల్స్ జూదమని నేను అననుగాని, జూదగాడిలోవుండే Tendencies కాంపిటీటర్ లో పుట్టించగలిగే సామర్థ్యం వాటికి వుందని విశ్వసిస్తాను.

“వెంకట్రావ్, నువ్వు ఈ ధోరణిలో పడ్డా వేమిటి?”

“ఏం?”

“ధనార్జనకు యిదో ఉపాయం అనుకున్నావా?”

“కాదు...కాదులే...” అన్నాడు, చిరాకుగా.

అతను యింకా ఎక్కువగా చీకాకు పడతాడనీ, తన ఉత్సాహానికి భంగం కలిగించినందుకు నన్నూ నా పితృదేవతలనూ మనస్సులో తిట్టుకుంటాడనీ నాకు తెలుసు. అయినా వక్రమార్గాన్ని పోబోతున్న మిత్రుణ్ణి మంచిదారిలోకి తీసుకురావడం నావిధికాదూ!

“పజిల్స్ కి, నల్లమందుకి ఎంతోవారలేదు.”

అన్నాను. నాపలుకులు అతని కర్ణరంధ్రాలలోకి చొరలేదు.

“ఇదిగో, బ్రదర్, మన జీవితాన్ని నడిపేది (Guide) సహధర్మచారిణియా లేక విధియా (Mate or Fate) పొద్దుట్నుంచీ ఆలోచిస్తున్నాను. కాని ఆలోచన తెగడంలేదు.”

‘ఈ గర్భిణీస్త్రీకి ఆడపిల్ల కలగవచ్చును. తప్పితే నిస్సందేహంగా మొగపిల్లనాడు’ అని చెప్పిన జ్యోతిషుడిలా మాట్లాడాను. పజిల్స్ కి ఒక ఆకర్షణశక్తి వుంది, దగ్గరలోవుండి తమమీద ఏమాత్రం అభిమానం చూపుతున్నారే తమలోకి లాగేసుకొని అధఃపాతాళం లోకి అణగదొక్కేస్తాయి.

వెంకట్రావుకి పావుగంటనేపు నీతులు బోధించాను. నాబాణాలన్నీ మధ్యలోనే తుత్తనియలైపోయినై. నాలో తాంత్రికశక్తిగానీ, మాగ్నికశక్తిగానీ, ఆధ్యాత్మికశక్తిగానీ, మరింకే యితరశక్తిగానీ లేకపోవడంచేతనే నా పవిత్రప్రయత్నంలో జయంపొందలేకపోయాను. ఆరోజు ఆఫీసుకి నెలపుపెట్టి నిరశనవ్రత దీక్ష పూనుతానని బెదిరించి, ఉపవాసంచేసివుంటే ఫలితం ఎలావుండేదో చెప్పలేను.

నేను వోడిపోయాను. తెలివితేటలనూ అయిదు రూపాయిలనూ జతచేసి, ఎంతతేలికగా చూసినా ఒక వెయ్యిరూపాయిలపాటి లబ్ధి అయినా పొందాలని వెంకట్రావు సంకల్పం.

నీవు “సులభంగా వెయ్యిరూపాయిలు వస్తాయని త్రికరణశుద్ధిగా నమ్ముతున్నావు కనక అయిదు రూపాయిలకు ఇంకో అయిదురూపాయిలు కలిపి పది రూపాయిల ఎంట్రీఫీజుతో Fate Mate “కాంచి నేషన్” కూడా పంపు” అని సలహా యిచ్చాను.

ఎంచేతనో, వెంకట్రావుకు నాసలహా నచ్చలేదు. నేను ఎగతాళి చేస్తున్నానేమో అనే శంకతో నావంక వోరకంట చూశాడు. కాని నన్ను గురించి ఆలోచించేందుకు అతనికి వ్యవధిలేదు; Fate Mate లలో ఏదో ఒకటి తేల్చేయాలి. అవతల ఆఫీసుకి టైమవుతోంది. ఆ పజిల్ కి ‘క్లొజింగ్ డే’ కూడా ఆరోజే!

అయిదురూపాయిలు మాత్రమే ఖర్చుచేసి, వెయ్యిరూపాయిలు జేబులో వేసుకోవడంలోనే మొగ

తననూ, తన విజ్ఞానానికి తగిన ప్రతిఫలమూ వుందనీ, పదిరూపాయిలు పాడు చేయ్యడం చాలా పొరబాటైన విషయమనీ వెంకట్రావు హెచ్చరించాడు. తొమ్మిది రూపాయిల వడ్డీకి షావుకార్లు స్వాతివానకి ముత్యపు చిప్పలలా ఎదురుమాస్తున్న ఈరోజులలో, పదిరూపాయిలు మనియార్డు రుచేసి వెయ్యిరూపాయిల చెక్కు (వెయ్యికి పైనే అతని లెక్క ప్రకారం) అందుకోవడం అసంగతంగా అగుపించింది. మీకూ నాకూ ఆసిద్ధాంతంలో వున్న గొప్పతనం తెలియకపోవచ్చు. కాని, అది వెంకట్రావు సిద్ధాతం సుమండీ! అయిదు రూపాయిలతో, ఎంత హీనంగా చూసినా, వెయ్యి రూపాయిలు కురవాలి. పదిరూపాయిలతోనా... ‘నో! నో! నో!’

చెడిపోతున్న స్నేహితుణ్ణి చూసి, జాలిపడి, చెడుగులోని మంచి చూసిద్దామనే ఆపేక్షతో Fate, Mate ల గురించి నేనుకూడా ఆలోచించడం ఆరంభించాను.

Mate అంటే సహధర్మచారిణిలాంటిది. జీవితాన్ని Guide చేసేది. నడిపేది, నడిపించేదికూడాను. బాగానే వుంది. జీవితాన్ని guide చేసేది mate అనడంలో పొరబాటు లేదు.

ఇంక Fate. ఈజీవితం అంతా Fate కాక మరింకేమిటి? నేను ఈకథ వ్రాయడం, మీ రిది చదవడం, ‘రాత్రి వొంటి గంటదాకా ఏమిటండీ ఆవ్రాత’ అంటూ శాంత విసుక్కోవడం, యదంతా ఏమిటి Fate కాక? సృష్టి స్థితిలయ కారణం Fate అంచేత మన జీవితాన్ని guide చేసేదికూడాను Fate!

ఆలోచించాం. చాలానేపు ఆలోచించాం సోదహారణాలతో సహా. వేదాంత దృష్టితో వీక్షించాం; సాంసారికదృష్టితో పర్యాలోచించాం. చెట్టు ముందా, విత్తు ముందా?

కాని, ఏది ముందో తేల్చేయాలి. వెంకట్రావు సిద్ధాంతాల ప్రకారం ఒకటి ముందూ, రెండోది తరవాతా అయివుండాలి. పరీక్ష ఫేలయిన కుర్రాడి మొహంలా ఏవిషయమూ కొళ్ళన్ మార్కులతో వుండడం అతను సహించలేడు,

'దొర - దొంగ' ఆటలోమాదిరిగా రెండు కౌగితం ముక్కలమీద ఆ రెండు మాటలూ వ్రాశాం. ఎగరేశాం. తియ్యగానే Mate వచ్చింది. మళ్ళీ రెండు సార్లు చూశాం. తతిమ్మారెండుసార్లు Fate వచ్చింది. మెజారిటే. ఎక్కడయినా అంతే కామా! Fate అని కూపనుమీద వ్రాస్తున్నప్పుడు గడియారం టంగుటంగు మంటూ పదిఘంటలు కొట్టింది.

"విజయనూచకం" అన్నాడు.

"మూఢనమ్మకం" అన్నాను.

కాంపిటేషన్ మేనేజరు సీల్డ్ కూపను ప్రచురిత మయింది. వెంకట్రావు పంపిన ఎనిమిది ఎంట్రీలలోనూ ఒక ఎంట్రీలో ఒకే ఒక్క తప్పు ఉంది. గడియారం జయధ్వనాన్ని నూచిస్తుంది చి వెంకట్రావు అపోసా జెండాడు గాని Mate అని కాంపిటేషన్ మేనేజరు జవాబులో ఉంది.

ఈ Fate Mate ల విషయంలో యిద్దరం గుద్దులాడుకున్నాం.

"నేను Mate వ్రాయమంటే నువ్వే Fate వ్రాశావు" అన్నాను నేను.

"కాదు, నేను Mate వ్రాయబోతూ వుంటే నువ్వే Fate వ్రాయమన్నావు" అన్నా డతను.

నాది పొరబాటయినా, అతనిది పొరబాటయినా, అతని Fate అలా ఉంది. అయిదువేల రూపాల యోగ్యత లేకపోయింది.

ప్రయిజ్ లిస్టు వచ్చింది. వెంకట్రావు పేరు కూడా వుంది. 'ఆల్కరెక్ట్'గా ఒక మిస్ పంపించింది. ఆమెకి అయిదువేలు పోగా ఒక తప్పువారు పద ముగ్గురు ఉన్నారు. ఒక్కొక్కరికి రూ 23-00-0 వచ్చింది.

ప్రయిజ్ లిస్టులో వెంకట్రావు పేరు చూచినపుడు నాకు ఈర్ష్య కలగకపోలేదు. పజిల్స్ లో ఎంతమాత్రం అనుభవమూ లేని వెంకట్రావు మొట్ట మొదటిసారి సుమారు డెబ్బయినాలుగు రూపాయిలు సంపాదించగలిగితే, యింతో అంతో అనుభవం వున్నవాణ్ణి, ఆ సాధకబాధకాలు అనుభవించినవాణ్ణి

అయివ నేను.....అంకగణితం అదే అరథ్ మెటిక్ యిక్కడ ఫేలవుతుంది లెండి. ఆవిషయం నేనూ ఒప్పుకుంటాను. ఇలాటి ఈర్ష్యలు పొడనూపితే, వెంకట్రావు సిద్ధాంతరీత్యా వాటిని బైటికి పొసగని య్యకుండా చేసి, మనస్సులోనే కప్పెడుతూ వుండాలి. వెంకట్రావు జయం నాదే అన్నట్లుగా ఎంతో నేర్పుతో నటించగలిగాను.

అతని ఆకస్మిక జయాన్నీ, అదృష్టాన్నీ శా.తా దేవితో చెప్పగా, ఆమె మొహం అంతా కళ్లు చేసు కోని, "అయితే వుండండి, యివ్వాలనుంచి నేను మొదలెత్తాను, పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యడం" అంది.

నా గుండెలలో రాయి పడింది. 'కి' యిచ్చి వదిలిపెట్టే తనంతట తానే తిరిగే స్పృంగు మోటారు లాంటిది శాంతాదేవి.

"శాంతా, స్టూల్లుపై నలు పొసయినంత మాత్రాన పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యగలవనా నీ నమ్మిక?"

నా అర్ధాంగి ధరించిన తెల్ల చీరకీ ఆమె మొహానికి ఎంతో తేడా కన్పించలేదు.

"ఏం బి. ఎ. పొసయితేగాని పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యలేరా?"

"హృదయవికాసమూ, ఆత్మ-దౌన్నత్యమూ, శాస్త్రపరిచయమూ, ప్రపంచజ్ఞాన"మూ...

"ఏమిటవన్నీ!! ఎందుకలా ఏకరువు పెడుతున్నారూ?"

"అవన్నీ వుండాలి."

"పజిల్స్ సాల్వ్ చేసేందుకా?"

"అవును."

"వెంకట్రావుకి యివన్నీ ఉన్నాయా?"

"ఊ."

శాంతాదేవి ఒక్కమారు దీర్ఘంగా ఆలోచించి, బూజుపట్టిన దూలాలవై పూ, చీమలు పొకుతూన్న గోడలవై పూ చూస్తూ, "ఏమండీ, మీరు పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యగలరూ?" అని అడిగింది.

"ఊ" అన్నాను డంబాచారిలా. అంతటితో వూరుకోక, నాఅనుభవాలన్నీ ఆమె వీసులకి విందు గొలిపేటట్లు నివేదించాను.

నా లెక్కరంతా కాలేజీగరల్ వలె కాక ఎంతో శ్రద్ధగా విని, "అయితే, నేను సాల్వ్ చెయ్య గలను, — అవసరమైనపుడు మీ సహాయం వుంటుంది కాదూ!"

ఆకాశం విరిగి నెత్తిని పడ్డట్టయింది. నా చెవులు నన్ను మోసం చేస్తున్నాయేమో అని భ్రమించి, "ఏమిటి?" అన్నాను.

"పజిల్స్ నేనూ సాల్వ్ చేస్తాను," అంది శాంత, ఎంతో ఓర్పుతో.

స్త్రీవిద్యవల్ల కలిగే చిక్కులు అనుభవపూర్వకంగా యిప్పుడిప్పుడు తెలుస్తున్నాయి. శాంతదేవిని వాళ్ల వాళ్లు మెట్రిక్యులేషన్ వరకూ చదివించడం పొరబాటేమో అని ఒక క్షణకాలం సంశయించాను. కాని, యిదంతా స్టేషనుకి ఆలస్యంగా వచ్చి తప్పిపోయిన రైలుకోసం విచారించడంలాంటిది.

"శాంతా! నువ్వు ఈ అఖాతంలో పడకు. పజిల్స్ నీబుర్రని పాడుచేస్తాయి. అసలే నీది మైమరపు స్వభావం. పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యడం ఆరంభించావంటే, కారియర్ భోజనం మనకి ప్రాప్తమవుతుంది."

"మరీ చోద్యంగా చెప్తారు! మొదటి ప్రయిజ్ ఎవరికి వచ్చిందన్నారూ! మిస్ అలి వేణికా? ఈమారు శాంతాదేవికేమో!"

వ్యవహారం అప్పుడే ముదిరిపోతోంది. వెంకట్రావు నామాట వినక చెడిపోయాడు. చెడిపోయినారూ 23-01-2 వచ్చాయి. కాని, నాకుగాని నా సహధర్మచారిణికి గాని అలాటి అదృష్టం వుందని అనుకోను.

భార్యని వొప్పించి తన దారికి తీసుకురాగలిగిన సామర్థ్యం భర్తలో లేని సందర్భంలో, అతనే ఆమె యిష్టాన్ని అనుసరించి ప్రవర్తించడం శ్రేయస్కరం. ఈవిషయం వెంకట్రావు వొప్పు పుంటాడు. నేను చేసిందికూడా అంతే!

ఒకనెల గడిచింది. అంటవ్యాధిలా నాలో కూడా అంకురించింది ఈబాధ. ముగ్గురం ఒక

మాటంటూ తయారయ్యాం. ఆఫీసునుంచి రాగానే నేనూ, వెంకట్రావు, శాంతా వాదప్రతివాదాలు సల్పుతూ వుండేవాళ్లం. తరుచూ — యిద్దరం ఒకవైపు, మూడోవారు యింకోవైపు అవుతూవుండే వాళ్లం. కాని, ఏఒక్కమాయా మేం ముగ్గురం ఏకీభవించి నట్లు నాకు జ్ఞాపకంలేదు.

ఇద్దరం ఏకీభవిస్తే తప్పనిసరిగా భేదం పొడనూపేది. నేనూ, వెంకట్రావు ఒక పక్షమై శాంతని వేరు చేశామా, ఆరోజున ఎంతలేదన్నా, రెండు గాజుకప్పులయినా బద్ద లవుతూ యన్న విషయం అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకోగలిగాను. అయిదున్నరనుంచి రాత్రి ఎనిమిదిన్నరదాకా వాదించుకునేవాళ్లం.

Sight,, Light , Night ల గురించి వాదించుకొన్న రోజున ముగ్గురివీ మాడు అభిప్రాయాలయి పోయినై. కాంపిటిషన్ మేనేజరు 'క్లూ' కి తెలుగు: 'మానవుడు యిది లేకపోతే జీవించడం దుర్భరం.'

ఏది? Sight Light Night లలో ఏది? Sight, అంటే దృష్టి. Light, అంటే వెలుగు. Night అంటే నిశీధం. ఈ మానవుడు మానవుడిలా బతికేందుకు ఆ మానూ అవసరమే అంటారు మీరు. కాని, ఆ కాంపిటిషన్ మేనేజరు ఒప్పుకోడు; తను యిచ్చిన 'క్లూ'కి ఈ మాడింటిలోనూ ఏదో ఒకటి మాత్రమే సరిఅయిన జవా బంటాడు.

నేను 'దృష్టి' అన్నాను. శాంత 'వెలుగు' అంది. వెంకట్రావు 'నిశీధం' అన్నాడు. ఈ విషయమై మేము ఎంతమాటుగా చర్చ జరిపామంటే, మా పక్కొట్టో కాపరం వుంటున్న అయ్యరుగారు మాయింట్లో ఏదో గలాటా జరుగుతోందని పొగాకు నములుతూ పరామర్శించేందుకు వచ్చారు.

అయ్యరుగారు వెళ్లిపోయిన తర్వాత, "మీ కంతం కంచుగంటలూ మోగుతోంది. కొంచెం నెమ్మదిగా మాట్లాడండి." అని శాంత నన్ను వారించింది; వెంకట్రావుని ఏమీ అనలేక.

మళ్లీ వాదప్రతివాదాలలోకి దిగాం.

“ ‘నిశీథం’ తప్ప అయితే, యికనుంచి పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యడమే మానేస్తాను,” అంటూ వెంకట్రావు ప్రతిజ్ఞ చేశాడు.

“ ‘వెలుగు’ తప్ప అయితే, నేనూ అంతే,” అంటూ శాంత మారుప్రతిజ్ఞ ఉత్తరక్షణలో చేసింది.

నేనుమాత్రం ఏమీ చెయ్యలేదు. చెయ్యలేక పోయాను. కాఫీ మానేద్దా మని ప్రతిజ్ఞ చేసి, ఆ ప్రతిజ్ఞ నిలుపుకోలేకపోయినప్పటినుంచీ, యింక ప్రతిజ్ఞలు చెయ్యకూడదని ప్రతిజ్ఞ పట్టాను. ఇద్దరూ నన్ను జడ్జిగా ఎన్నుకున్నారు. జీవితంలో నిజంగా ఏ సబ్ జడ్జిలో జడ్జి జడ్జిలో ఆయె యోగ్యత లేక పోయినా, ఈవిధంగా జడ్జిని ఆయానని అనిపించు కున్నాను.

శాంతాదేవి పజిల్స్ ఆకౌంట్ వేరే ‘మెయిన్ టెయిన్’ చేస్తోంది. ఇప్పటికి రూ. ౧౯-౧౧-౦ ఖర్చు అయింది, రాబడినున్న. ఆరసున్నా అయినా కాదు నిండుసున్నే!

పాపం! వెంకట్రావు వోడిపోయాడు. శాంతా దేవి నెగ్గింది. ‘వెలుగు’ రైటయింది. ఆనన్యసామాన్య మైన ఆమె విజయాన్ని నిజంగా సీసమాలికలోనే పొగడాలి గాని, ఈ వ్యావహారిక భాషలో వ్రాయడం అంత భాష్యం కాదు. ఆడదానితో పోటీపడి వోడి పోయినందుకు, వెంకట్రావు మనస్సులో చిన్నబుచ్చు కున్నా, పైకిమాత్రం గంభీరంగానే ప్రవర్తించాడు. ‘స్పార్ట్స్ మాక్’ లాగు పజిల్స్ సాల్వ్ చెయ్యడం మానే శాడు. శాంతాదేవికి మాత్రం పజిల్స్ దినదినాభివృద్ధి జేందింది.

పజిల్స్ లో తప్పలు వస్తున్నకొద్దీ, అదృష్ట హీనుణ్ణి ఆనే నిరాశా, డబ్బు నిష్కారణంగా వ్యయమవుతోందే ఆనే దిగులూ నాలో ఎక్కువ కాగా, శాంతకి ఆశా, ఉత్సాహమూ అపరిమితమయి పోతూ వుండేవి. మొదటిబహుమానం తనకే వచ్చి నట్లు ఆమె అప్పుడప్పుడు సరదాగా కలలుకూడా కంటూ వుండేది. ఆ స్వప్న సుఖాన్ని వర్ణిస్తూ మర్నాటి ఉదయం నాకు విపులంగా చెప్పేది.

ఆరు నెలలు గడిచినై.

ఒక శుక్రవారం ఉదయం వెంకట్రావు దగ్గరికి పదిరూపాయిల చేబదులు అడగడానికి వెళ్లాను. అతను లెక్క చేతిలో పెట్టి, “ఏం, బ్రదర్, పజిల్స్ ఇంకా మానెయ్యలేదూ?” అని అడిగాడు.

“లేదు.”

“ఇప్పటికి ఎంత ఖర్చయింది?”

“ ‘పెద్దకాగితం’ దాటుతుంది.”

“కోడలికి బుద్ధిచెప్పిన అత్తగారి’లాగు ప్రవర్తి స్తున్నావే!!”

“ఏం చేస్తాం. బెటర్ హాఫ్ (Better - half) కూట తోనేస్తే, బిట్టర్ హాఫ్ ((Bitter - half) అయి వూరుకుంటుంది. అంచేత ఏమీ పాలుపోకుండా వుంది.”

“నేను చేప్పినట్లు చేస్తావా?”

“ఊ. అంతకంటేనా?”

“ప్రతినెలా ఆరో, ఎనిమిదో ఈ పజిల్స్ కని నిర్దేశించు. అంతకి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టకు.”

“నేనేం చెయ్యగలనోయ్, శాంతని వొప్పించాలి.”

“పద. మన మిద్దరం కలిసి వొప్పిద్దాం.”

మాయింటిదగ్గర వెంకట్రావు బాతాఖానీ ప్రారంభించాడు. ౧౯౩౦ లోని ‘వరల్డ్ డిప్రెషన్’ తో మొదలెట్టి, మాయింట్లో ‘ఎకనమిక్ డిప్రెషన్’ కలుగ జేస్తున్న పజిల్స్ దాకా వచ్చాడు.

“ఆర్థికదృస్థితి యిలా వున్న రోజులలో, ఏమండీ శాంతాదేవిగారూ, మీరు పజిల్స్ కని ప్రతినెలా సుమారు పాతికరూపాయిలు...”

వెంకట్రావుకి వాక్యం ఎలా పూర్తి చెయ్యా లో తెలియలేదు. శాంతాదేవి ప్రబంధకన్యలా కనుకొల కుల్లో నుంచి నావంక చూస్తూ నవ్వింది.

“అవును, శాంతా! పజిల్స్ కి మనం అంత తగలెయ్యకూడదు,” అన్నాను, మిత్రుడి భుజంమీద ఆనుకుంటూ.

శాంత వెంకట్రావుని వుద్దేశించి అంది! “ఏ మండీ, మీ మిత్రులు అంత తగలెయ్యకూడదంటారు; కొంత తగలెయ్యవచ్చుననా వారి ఉద్దేశం?”

“తగలెయ్యడం ఎంతమాత్రం మంచిదికాదు ... కాని... పజిల్స్ కని ప్రతినెలా ఏ ఆరో, ఎనిమిదో...”

“చేకూర్చాలి (Calculative)”, అంటూ శాంత చిలిపితవంగా చిరునవ్వు నవ్వింది.

సహాయాన్ని అర్థిస్తున్నట్లుగా వెంకట్రావు నా కళ్లల్లోకి చూశాడు.

ఇద్దరూ కలిసి అతికష్టమీద ఆమె ప్రతినెలా పదిరూపాయలు మాత్రమే పజిల్స్ కిగాను ఖర్చుపెట్టేటట్లు అంగీకరింపజేశాం.

ఇప్పటికి నూట నలభైరెండు రూపాయలు ఖర్చయాయి. నేను పజిల్ ప్రపంచంనుంచి పింఛినీ పుచ్చుకున్నాను. శాంతకూడా ఒక వ్రాయని ఫవుం టెన్ పెన్ సంపాదించింది.

ఏనాడో ఒకనాడు, అనుకోకుండానే, ఆకస్మికంగా కొన్నివేల రూపాయలు వస్తాయని శాంత మనఃపూర్తిగా నమ్ముతుంది.

“ఏం, వస్తే రా వచ్చునూ” అంటాడు వెంకట్రావు నన్ను వోదారుస్తూ.

కాని, నేనుమాత్రం శాంతాదేవిచేతిలో అద్భుత రేఖ వున్నా, ధనలాభం కలుగుతుంది దని నమ్మలేను; కలగదని నిరాశ పొందలేను... పజిల్... అలాగే అన్నీ పజిల్స్...”

మూలవ్యాధి

“ఒక యోగిపుంగవునిచే ప్రసాదించబడిన అద్భుత మగు ఔషధరాజము.”

రక్తము కారుచున్నను కారకపోయినను, నూతనముగా కలిగినదైనను, చిరకాలమునుండి ఉన్నదైనను వైభాగముననున్నను, లోపలిభాగముననున్నను, ఎట్టిస్థితిలోనున్నను ఆర్ష-మూర

ఒకసారి పూసినచో అమోఘముగా పనిచేయును. బాధ, దురద, మంట, చీము, నెత్తురుకారుట, వెంటనే ఆగిపోవును. మూడుదినములు వాడినంతనే యెంతటిమొండిదైన మూలశంఖిగాని, భగందరముగాని శస్త్రచికిత్స లేకయే పూర్తిగాకుదురును. వేలకొలదిమందిరోగులు ఈమందువలన ఉపశమనముబడసి, తదితరులకు శిఫార్సు చేయుచున్నారు. కుదురకపోయినచో నొమ్మువాపను చేయబడును. ఖరీదు రు. 2-0-0.

AROGYA SADAN,
ఆరోగ్యసాధక, దుర్గాదేవి వీధి, బొంబాయి,

రాజమోహన హేరాయల

శ్రేష్ఠమయిన కునాసనగల తలనూనె. మొదడుతు చల్లదనమును కలిగించి పెంట్యకలను అభివృద్ధి చేయుటలో అత్యుత్తమ మయినది.

తలపోటు, కూడుపోటు, శిరోవేడిమి, చుంకు మొదలగువాటిని పోగొట్టి కళ్ళులకు చలవ నొసంగి పెంట్యకలను తొలగివేయవలె, నల్లగా పెంచుటలో అత్యుత్తమ మయినది.

స్త్రీలకు ఆనందమును కలుగజేయును.

సీసా 1-౩ రు. 0-12-0 6 సీసాలు రు. 4-4-0

పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

వి. శి. ఏ. అండు కంపెనీ,

ఆయుర్వేదనమాజం,

పెరిదేపి, నల్లూరుజిల్లా.